

Fem miljoner i ökat stöd till amatörkultur

Vi har glatt oss åt årets budgetproposition och de fem miljoner kronor i anslagsutökning som ska stärka våra organisationer. Det blev dock en hel del dramatik på senhösten kring dessa pengar när vi fick veta att Kulturrådet inte alls tänkt fördela pengarna utan skulle besluta om en översyn.

Styrelsen i ax fick veta att Kulturrådet inte är säkert på om pengarna är avsedda som förstärkning för våra organisationer eller om de kan användas även till andra amatörkulturella ändamål. Man ville se regeringens regleringsbrev innan man beslutade om fördelning.

Styrelsen har agerat kraftfullt både för att Kulturrådet inte ska fördröja fördelningen och för att regeringens regleringsbrev och andra politiska beslut ska förtydliga att pengarna enbart är avsedda till de centrala amatörorganisationerna. ax har också skrivit till Kulturrådet om hur anslagsökningen bör användas:

- Öka bidraget till centrala amatörorganisationer och inte till andra ändamål.
- I huvudsak kompensera värdeförlusten under den tid som anslaget inte följt med inflationen. Anslaget till centrala amatörorganisationer har stått stilla en längre tid. Enbart under de senaste tio åren har KPI ökat med ca 10 % och AKI (löner) med ca 50 %. Enligt ax ska compensationen ligga på minimum 30 % av det tidigare totala anslaget.
- Lika viktigt som att kompensera för delar av värdeförlusten är det att räkna upp bidragen till de organisationer vars anslag idag är låga.
- Ett belopp avsätts till att stödja samarbeten inom amatorkulturen (exempelvis ax).
- Upp till 300.000 kr kan öronmärkas till utvecklingsstöd för tidsbegränsade aktiviteter och med tydliga mål. Detta kan inkludera olika slags utvecklingsprojekt men också internationellt utbyte mm. ax menar att amatörorganisationerna borde ges rätt att söka stöd inom ramen för de existerande anslagen för utvecklingsarbete, internationella projekt mm. I väntan på att så sker kan vi tänka oss att en mindre del av organisationsanslaget används för att stimulera utvecklingsarbete.
- Ifall nya centrala amatörorganisationer ges stöd skall de uppfylla villkoren att vara demokratiskt uppbyggda och verksamma i hela landet.

Vårt arbete har åtminstone delvis varit framgångsrikt. Regeringen skriver i Kulturrådets regleringsbrev sidan 12:

”ap.2.7 Bidrag till centrala amatörkulturorganisationer, lokalhållande organisationer och länsbildningsförbund m.fl.

Anslagsposten skall bl.a. användas för bidrag till Sverigefinska Riksförbundet för verksamhet med svenskfinsk amatörteater.

Bidrag till centrala amatörkulturorganisationer skall lämnas till sådana centrala amatörkulturorganisationer som bidrar till att tillgängliggöra kulturupplevelser för en bred allmänhet och som stimulerar det egna skapandet.

Under 2007 skall utrymmet för bidrag till centrala amatörkulturorganisationer förstärkas med minst 5 miljoner kronor jämfört med föregående år.”

Hela regleringsbrevet finns att ladda ner från <http://www.kulturradet.se/index.php?pid=3100>

Tyvärr har Kulturrådet trots att regeringen är tydlig i regleringsbrevet valt att hålla på anslagsökningen och göra en översyn. Utökningen av stödet kommer därför inte att fördelas förrän tidigast under våren. Så som vi tolkar regleringsbrevet kan man dock inte använda pengarna till annat än för stöd till centrala amatörkulturorganisationer.

Interpellation till kulturministern

Riksdagsledamoten Siv Holma (v) har med anledning av information från ax ställt en interpellation till kulturministern rubricerad ”Kulturlivet behöver amatorkulturen”. Hon skriver bl a:

”Amatörkulturens samrådsgrupp har framfört att den ordinarie verksamheten blivit svårt lidande av att man inte på så många år fått någon uppräknings av sina anslag och man har inte haft ekonomiska möjligheter att satsa på utvecklingsarbete, vilket är ett av centralorganisationernas uppdrag.

De 5 miljonerna som anslås i budgetpropositionen 2007 är en bra början. Eftersom det statliga anslaget till amatörkulturorganisationerna inte höjts på så länge kommer dock dessa pengar, som jag ser det, att behövas för att hämta in eftersläpningen. För att man ska kunna gå vidare med exempelvis utvecklingsarbete och samarbeten kommer det att behövas mer resurser.

En annan fråga som länge stått på amatörkulturorganisationernas dagordning är en ”egen utredning” – en utredning som hanterar just amatörkulturens frågor och inte samtidigt hela folkbildningen eller hela kultursektorn. Vi kan ju konstatera att ansvaret för amatorkulturen är delat mellan kulturdepartementet (amatörkulturorganisationer), utbildningsdepartementet (folkbildnings- och ungdomsfrågor) och justitiedepartementet (folkrorelsefrågor) och även att ingen av dessa parter verkar intresserad av att ta det övergripande ansvaret. Det behövs helt enkelt ett tydligt samhälleligt ansvar för amatorkulturen.

Jag vill fråga kulturministern

1. Vilka riktlinjer kommer ministern att ge Kulturrådet vad gäller fördelningen av de fem miljonerna i budgeten?

2. Hur avser ministern att fortsättningsvis stödja utvecklingen av amatorkulturen?

3. Är ministern beredd att tillsätta en särskild utredning som får i uppdrag att se över frågan med det övergripande ansvaret för amatorkultursektorn?”

Svar ges i riksdagen fredag den 2 februari, Kom gärna med och lyssna på debatten kl 9.00.

Lars Farago

ordförande i ax, förbundssekreterare i RFoD